

Särskilt yttrande avseende ärende 5

– Uppföljning av miljö- och klimatprogram 2030

Kommunfullmäktige 2024-05-13

Vi socialdemokrater ser positivt på att miljö- och klimatprogrammet följs upp. Genom det belyses behovet av fler åtgärder och insatser för att uppnå målen och för att vi som kommun verkligen gör vad vi kan för att minska vår negativa påverkan på miljö och klimat. Införandet av målbarometern för att mäta utvecklingen på lokal nivå är bra, vi ser fram mot att även användandet av den utvärderas framgent efter att den implementerats

Det finns i programmet fem mål som innehåller flertalet indikatorer för uppföljning.

Vi ser att det finns behov av fortsatt arbete med samtliga mål och fler insatser behövs. Det är positivt att utsläppen av koldioxid från vägtrafik minskar, men det behöver minskas mer och kommunen behöver fortsatt arbeta för fossilfri kollektivtrafik och öka incitamenten för omställning till eldrivna fordon. Glädjande att den fossilfria bilpolen ska kunna användas av våra invånare i kommunen. Insatser för att växthusgasutsläppen från de offentliga måltiderna behöver bli mer relevanta så att vi ser att utsläppen minskar mer än de gjort hittills.

Andelen skyddad natur i kommunen är lägre än rikssnittet, här behöver kommunen ta ett stort ansvar då vår möjlighet att påverka detta är begränsad men en tydlighet mot markägare och exploatörer gällande förväntan på dessa är ett måste i dialogerna som sker.

Det är glädjande att så många som över 98% av våra invånare har närhet till närnatur och att luftkvalitén ökat. Gällande boende i kollektivtrafiknära området måste kommunen öka denna siffra genom att arbeta för attraktiv kollektivtrafik i hela kommunen, att 24 % inte har tillgång till kollektivtrafik med avgångar minst 1 gång per timme är inte acceptabelt.

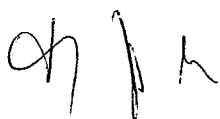
Trenden gällande vattenförbrukningen går åt fel håll, här behöver insatser göras och vi behöver alla ta ansvar för att vända trenden. Positivt med det återvunna avloppsslammet och vi ser fram mot pyrolystekniken i det nya reningsverket.

Vi ser även positivt på att andelen sjöar med god ekologisk status har ökat. Gällande cirkulär ekonomi kan det alltid göras mer. Inrättande av en återbruksgalleria eller likande samt en fritidsbank är något som vi Socialdemokrater påtalat och motionerat om, men styret anser inte det är viktigt.

Ur ett helhetsperspektiv har vi kommit en bit på vägen men vi ser fortfarande att det finns en lång väg kvar för kommunen att gå och flertalet resultatindikatorer kan förbättras avsevärt.

För Socialdemokraterna

Sofia Almgren

Särskilt yttrande avseende ärende 5
– Uppföljning av miljö- och klimatprogram 2030
Kommunfullmäktige 2024-05-13

Roslagspartiet finner information och uppföljning avseende miljöfrågor viktiga för att skapa ett hållbart samhälle nu och för våra framtida invånare i Österåker. Det är dock viktigt att detta inte bara blir en vacker pappersprodukt. I uppföljningen följs målen upp. Uppföljningen saknar tydliga referenser till de indikatorer som de olika områden, vilket gör att rapporten inte blir tillförlitligt, och informationen blir inte lättillgänglig för våra invånare. Därför finner vi att det är viktigt att rapporten i framtiden tar upp indikatorerna och tydliggör analysen kring pilarna som indikerar försämring eller förbättring och uttrycker tydligt hur man kommit fram till resultatet.

oh p n

Särskilt yttrande avseende ärende 5

- Uppföljning av miljö- och klimatprogram 2030

Kommunfullmäktige 2024-05-13

Miljö- och klimatprogrammet är ett viktigt dokument för att leda kommunens miljö och klimatarbete. Vi röstade för programmet när det antogs 2022. Men lyfte att programmet borde skärpa sina mål, att kommunen borde göra mer och att fler indikatorer borde finnas med. Exempelvis lyfte vi frågan om lokalt jordbruk som vi anser är en viktig faktor. Vi tyckte också då att programmet skulle vara mer vägledande och upplysande i klimat och miljöarbetet.

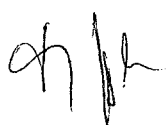
Vi vill även uppmärksamma de särskilda yttranden som finns med i protokollsutdraget när programmet antogs den 7 mars 2022. Vi håller med Centern som skrev att kommunen måste höja ambitionsnivån gällande förnybar energi och Miljöpartiet yrkade att kommunen måste öka andelen skyddad natur. Upplysningsvis bör man påpeka att andelen skyddad natur i Österåkers kommun (4,4%) är lägre än snittet i riket (11,5%).

Vi välkomnar en uppföljning av programmet. Det är alltid viktigt med en kontrollstation för att förstå var vi står. Den stora frågan vid en uppföljning är om vi klarar målen. Svaret är nja. Inget av de fem övergripande miljöområden klarar på ett tydligt sätt målen, dvs de indikatorer som satts upp. Det är därför missvisande att säga, så som det framgår vid flera tillfällen i dokumentet, att "det går åt rätt håll".

I målområdet Miljöpåverkan konstateras att kommunen har positiva resultat med att det går för långsamt och kommunkoncernerna klarar inte målen. I området Riktväxt och djurliv är det brist på indikatorer och det går därför inte att dra några slutsatser. I God bebyggd miljö klarar kommunen 5 av 11 indikatorer medan kommunkoncernen endast 1 av 5 möjliga. I målområdet Rent vatten klarar kommunen 4 av 8 målen och koncernen 1 av 2 indikatorer. I det sista området Cirkulär ekonomi klarar kommunen 4 av 6 målen och koncernen klarar 0 av två målen.

Slutsatsen av de ovan redovisade resultaten är att kommunen knappt klara målen och att miljö- och klimatprogrammet i flera målområden saknar tydliga mål och indikatorer.

Francisco Contreras
Vänsterpartiet i Österåker

Särskilt yttrande avseende ärende 5

– Uppföljning av miljö- och klimatprogram 2030

Kommunfullmäktige 2024-05-13

Miljöpartiet har yrkat återremiss för detta ärende vid beslut i kommunstyrelsen 2024-04-24. Miljöpartiet har även yrkat på återremiss då miljö- och klimatprogrammet som helhet beslutades och givit förslag till förbättringar (kommunstyrelsen 2021-10-25 och kommunfullmäktige 2022-03-07).

Uppföljningen hänger ihop med miljö- och klimatprogrammet som helhet. Och ett grundproblem med miljö- och klimatprogrammet som helhet är att det saknas tillräckligt kunskapsunderlag, särskilt för biologisk mångfald. Ett kunskapsunderlag skulle ha utgjort grund för mål, åtgärder och uppföljning. En annan generell brist är att många av målen som är satta inte är mätbara utan mer kvalitativa och godtyckliga, t ex enbart "beskrivning av aktiviteter" som görs. Fler mål behöver ha tydliga konkreta målnivåer.

Även om kommunens rådighet är begränsad så anser miljöpartiet att det är viktigt att sätta mål som behöver uppfyllas. Annars är risken att de kan avfärdas som uppfyllda enbart genom en viljeriktning. Miljöpartiet anser att kommunen ska använda sitt planmonopol för att påverka utvecklingen av kommunen och använda krav på exploatörer och ställa krav vid upphandling av entreprenad både på kvartermarken och allmän plats. Speciell hänsyn behöver tas till biologiska värden i planeringsprocessen. För detta behövs indikatorer.

Ett rikt växt och djurliv: Det är bra att det uttryckligen framhålls att uppföljningen är bristfällig, för det är den. Det behövs en mer detaljerad redovisning av befintliga Naturvärden, som kommunen måste slå vakt om och utveckla (baserat på naturvärdesinventeringar). Vad är utvecklingen för dessa områden, hotbild och möjligheter? Detta måste vara specifikt för olika naturtyper och naturvärden, från artrik naturskog och våtmarker till fågellokaler och ängar och hagmarker. I uppföljningen ges exempel på att kommunens miljöbidrag är bra och har bidragit till flera projekt, med föreningar som ser olika behov och tagit initiativ till projekt. Men kommunen behöver växla upp och tydligt redovisa sitt eget strategiska arbete och mål och därav följande satsningar. Skogsbrukets stora påverkan på miljömålet nämns inte i uppföljningen. Värdefull naturskog med hotade arter försvinner i rask takt. Kommunen har möjlighet att ta initiativ till reservatsbildning och driva på och för ett skonsamt skogsbruk, t ex genom överenskommelser med markägare och genom inköp av mark. För den enda indikatorn som nu finns (skyddad mark) så saknas målnivå, varför? Målnivån bör ligga på 30 procent, i enlighet med EUs direktiv att 30% natur ska vara skyddad år 2030.

Kunskapsunderlaget för att jobba med minskad klimatpåverkan finns delvis men måste konkretiseras på kommunnivå. Parisavtalet kräver att vi på allvar jobbar för en minskad klimatpåverkan. Miljöpartiet har yrkat på att en vetenskapligt förankrad koldioxidbudget ska tas fram, för att på så sätt tydliggöra kommunens utsläppstrymme. Utrymmet utgör grund för tydliga mål, åtgärder och indikatorer. En konkret åtgärd för att minska klimatpåverkan är att

kommunen systematiskt behöver jobba med cirkulär ekonomi i stadsbyggnadsprocessen, där det handlar om att jobba med frågan i översiktsplan, detaljplaner och inte minst i utbyggnaden av områden, d.v.s. i projekteringen och upphandling av entreprenaden. Tillräckliga mål, åtgärder och indikatorer saknas inom detta område. Miljöpartiet har framlagt motioner för solenergi på kommunens tak, och att krav ställs på externa aktörer som ska bygga här. Här saknas tillräckliga mål, åtgärder och indikatorer. För att uppmuntra hållbart resande behövs fler cykelstråk och att uppmuntra kommuninvånare att resa kollektivt och jobba med mobility management. Det är bra att kommunen nu erbjuder en bilpool. Men det behövs mycket mer offensiva satsningar. Och indikatorer för det. Särskilt nu när man använder ett lågt parkeringstal i många projekt i centrala Åkersberga. Klimatfrågan måste tas på betydligt större allvar i miljö- och klimatprogrammet.

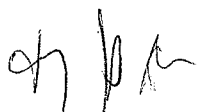
Uppföljningen är visserligen grafiskt tilltalande och pedagogisk, men samtidigt ofullständig, med enbart redovisning av exempel på indikatorer. Varför redovisas inte alla indikatorer i en bilaga, en tabell med resultat och siffror? Utan alla indikatorer som underlag uppfattar Miljöpartiet uppföljningen som "cherry picking" i syfte att grönmåla. Miljöpartiet ser allvarligt på att vi inte får en tabell med alla indikatorer redovisade som underlag innan KF beslut, och en analys av dessa. Och att det är tydligt vilka indikatorer som valts ut som underlag till åt vilket håll pilarna pekar. Miljöbarometern som ska vara den utåtriktade presentationen på hemsidan av kommunens miljö- och klimatarbete behöver tydligt redovisa vilka indikatorer som använts att representera måluppfyllelsen för varje område.

dh
p
n

Reservation avseende ärende 7**– Svar på motion nr 33/2022 av Anna Maria Tipper (RP) och Johan Agge (RP) angående resursskola i egen regi**

Kommunfullmäktige 2024-05-13

Miljöpartiet anser inte att behovet av anpassad undervisning kan tillgodoses genom befintliga strukturer utan att ytterligare lösningar krävs. En kommunal resursskola skulle underlätta för kommunen att ta vårt ansvar för elever som inte kan få det stöd de behöver i ordinarie verksamhet och vi kan dessutom påverka urvalsgrunden till antagande vilket vi inte kan till en fristående resursskola. En särskild undervisningsgrupp är en tillfällig placering, och kan aldrig ersätta den trygghet som en permanent placering ger. Vi ser däremot behovet av att ha flera olika lösningar, så vi tycker det är positivt att de centrala särskilda undervisningsgrupperna finns. Platserna är dock för få, och behöver utökas. Speciellt om inte en kommunal resursskola blir verklighet. Utöver det behöver skolenheterna förstärkas med ytterligare resurser för att möta det behovet som finns. Vi kan aldrig acceptera att det är 443 barn som har över 20% skolfrånvaro.

Särskilt yttrande avseende ärende 7

– Svar på motion nr 33/2022 av Anna Maria Tipper (RP) och Johan Agge (RP) angående resursskola i egen regi

Kommunfullmäktige 2024-05-13

Vänsterpartiet anser att det finns ett behov av en kommunal verksamhet som säkerställer att elever i behov av särskilt stöd har tillgång till en lärandemiljö som är fullt tillgänglig och inte tidsbegränsad. Detta är något som för närvarande saknas inom den nuvarande organisationsstrukturen.

oh p n

Särskilt yttrande avseende ärende 7
– Svar på motion nr 33/2022 av Anna Maria Tipper (RP) och Johan Agge (RP) angående resursskola i egen regi
Kommunfullmäktige 2024-05-13

I samband med behandlingen av motionen i fullmäktige redogjorde vi för vår syn på stödet till de här eleverna och varför vi tyckte att motionen borde avslås. De uppgifter som tillkommit efter återremissen ändrar inte på vår grundinställning.

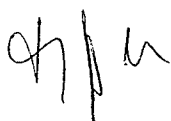
Vi ser också behov för att utveckla stödet till elever med särskilda behov och att kommunen fortsätter jobba mot en helhetslösning som håller. Det betyder att vi som politiker måste se insatser i vanliga skolor, i särskild undervisningsgrupp och i en eller flera resursskolor som en helhet. Resursmässigt och likvärdighetsmässigt måste det hänga ihop så att alla får det stöd man behöver.

Vi har också påpekat att diskussionen i de här frågorna har handlat för mycket om kvantitet och för lite om kvalitet. När vi för dialog med olika aktörer i den här frågan förstärks den bilden. Oavsett om vi pratar med vårdnadshavare eller förvaltningen. Vi anser därför att ett viktigt fokus framåt handlar om att säkerställa att vi har tillräcklig kvalitet oavsett om det handlar om insatser i vanliga skolor via specialpedagoger, i särskilda undervisningsgrupper eller i den befintliga resursskolan i kommunen. Där är vi inte idag.

Så även om vi i grunden är positiva till idén om ytterligare en resursskola anser vi att kommunen har en hemläxa att göra först.

Vi yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag att avslå motionen.

Isa Wiman och Peter Wahlquist, Centerpartiet

Reservation avseende ärende 8

- Svar på motion nr 2/2023 av Dan Jonsson (S) angående gång- och cykelväg till anstalten Österåker

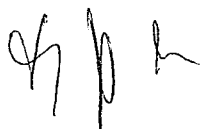
Kommunfullmäktige 2024-05-13

Socialdemokraterna reserverar sig mot beslutet att anse motionen besvarad med anledning av:

- Att beslutet inte sträcker sig hela vägen till anstalten Österåker, vilket är rubriken på motionen. Det finns inte ens omnämnt att kommunen har för avsikt att initiera en dialog med fastighetsägare/väghållare om sträckan mellan Nytorpsvägen och anstalten Österåker (samhällsviktig funktion och en av kommunens största arbetsgivare)
- Att ett övergångsställe vid Sundtorpsvägen verkar utifrån samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteutlåtande vara en ny tanke, vilket gör att den attsatsen bör bifallas
- Att ridstigen mellan Sundtorpsvägen och Nytorpsvägen bara är en eventuell förlängning.

Socialdemokraterna anser därför att motionen borde bifallas i sin helhet

För Socialdemokraterna
Dan Jonsson

Särskilt yttrande avseende ärende 8

– Svar på motion nr 2/2023 av Dan Jonsson (S) angående gång- och cykelväg till anstalten Österåker

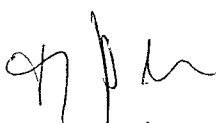
Kommunfullmäktige 2024-05-13

Roslagspartiet ser gärna en gång- och cykelväg till Garnsvikens badplats, begravningsplats och Österåkers kyrka.

oh p m

Särskilt yttrande avseende ärende 8
– Svar på motion nr 2/2023 av Dan Jonsson (S) angående gång- och cykelväg till anstalten Österåker
Kommunfullmäktige 2024-05-13

Miljöpartiet ser gärna en gång- och cykelväg inte bara till Österåkersanstalten, utan även till Garnsvikens badplats och till Österåkers kyrka.

Särskilt yttrande avseende ärende 9
– Svar på motion nr 6/2023 från Anders Borelid (SD) angående SMR
(Små Modulära Reaktorer) i Österåker
Kommunfullmäktige 2024-05-13

Roslagspartiet instämmer i majoritetens särskilda yttrande från KSAU.

”Majoriteten i Österåkers kommun ställer sig positiv till regeringens satsning på utbyggnad av kärnkraft. När det gäller kärnkraft med SMR (Små Modulära Reaktorer) är dock tekniken i ett tidigt skede. Detta gör att osäkerhetsgraden gällande kostnader, säkerhet och möjlig tidpunkt för driftsättning ännu är stor. Ett bygge av SMR-reaktorer i Österåkers kommun skulle kräva omfattande utredningar vilka inte är ekonomiskt försvarbara i det tidiga skedet tekniken befinner sig i. Vi har full tilltro till att förvaltningarna i Österåkers kommun håller sig ajour om avgörande teknikskiften och andra förändringar i vår omvärld. Detta gäller i allra högsta grad frågan om kärnkraft med SMR-teknik.”

af p. u